

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. július 2.
(OR. en)

10180/19

ECOFIN 638
UEM 238
SOC 489
EMPL 378
COMPET 516
ENV 609
EDUC 322
RECH 355
ENER 359
JAI 719
FSTR 138
REGIO 174

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	9953/19 - COM(2019) 527 final
Tárgy:	Ajánlás – A TANÁCS AJÁNLÁSA Svédország 2019. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Svédország 2019. évi konvergenciaprogramját

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2019) 527 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Svédország 2019. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Svédország 2019. évi konvergenciaprogramját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

---

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

mivel:

- (1) A Bizottság 2018. november 21-én elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2019. évi európai szemeszterét. A Bizottság kellően figyelembe vette az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett szociális jogok európai pillérét. Az Európai Tanács a 2019. március 21-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2018. november 21-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Svédországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) A Svédországra vonatkozó 2019. évi országjelentést 2019. február 27-én tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2018. július 13-án elfogadott országspecifikus ajánlás³ és az előző években Svédországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Svédország által elért eredményeket. Az országjelentés emellett magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is, amelynek eredményeit szintén 2019. február 27-én tették közzé. Vizsgálata alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Svédországban makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Mindenekelőtt a túlértékelt lakásárak és a háztartások adósságállományának folyamatos növekedése miatt fennáll a rendezetlen korrekció kockázata. A GDP-hez viszonyítva tovább nőtt a háztartások magas adósságállománya. 2017 második felében kiigazították a lakásárakat, amelyek azóta fokozatosan stabilizálódtak. Mindazonáltal az értékelési mutatók arra utalnak, hogy a lakásárak továbbra is magasak az alapvető gazdasági tényezőkhez viszonyítva. Bár a bankszektor tőkehelyzete megfelelőnek tűnik, a rendezetlen korrekció hatással lehet a pénzügyi ágazatra is, mivel a bankok lakossági jelzáloghitelekkel szembeni kitettsége nagy. Ilyen esetben a rendszerszintű pénzügyi kapcsolatok miatt a szomszédos országokra továbbgyűrűző negatív hatások is jelentkezhetnek. A lakáskínálat szerkezetét érintő szűk keresztmetszetek továbbra is fennállnak, az építőipar teljesítménye pedig gyengült. Jóllehet az elmúlt években történtek lépések a makroprudenciális területen a jelzáloghitelek növekedésének kezelése érdekében, ezek hatása egyelőre korlátozottnak tűnik. Továbbra is fennállnak alapvető szakpolitikai hiányosságok, különösen a lakástulajdonra vonatkozó adókedvezmények, valamint a lakáskínálat és a lakásbérleti piac tekintetében.

---

³ HL C 320., 2018.9.10., 116. o.

- (3) Svédország 2019. április 26-án benyújtotta 2019. évi nemzeti reformprogramját, 2019. április 29-én pedig 2019. évi konvergenciaprogramját. A kapcsolódási pontjaik figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) Az európai strukturális és beruházási alapoknak (esb-alapok) a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól, hogy vizsgálja felül partnerségi megállapodását és releváns programjait, és javasoljon azokhoz módosításokat. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná az említett rendelkezést.

---

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- (5) Svédország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozik. 2019. évi konvergenciaprogramjában a kormány 2019-ben a bruttó hazai termék (GDP) 0,6 %-ának megfelelő többletet tervez, és annak további növekedésével számol a programidőszakban. Az újraszámított strukturális egyenleg⁵ alapján a középtávú költségvetési célt – a GDP 1 %-ának megfelelő strukturális hiányt – a tervek szerint túlteljesítik a programidőszak egészében. A 2019. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság 2019-ben várhatóan 34,5 %-ra esik vissza, majd további csökkenés után 2022-ben 28,2 % lesz. A tervek szerint a GDP-arányos államadósság csökkenésének fő hajtóereje a rendezett államháztartás és a stabil gazdasági növekedés lesz. Az említett költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A Bizottság 2019. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg várhatóan 2019-ben a GDP 0,5 %-ának, 2020-ban pedig a GDP 0,6 %-ának megfelelő többletet mutat majd, vagyis meghaladja a középtávú költségvetési célt. Összességében a Tanács véleménye az, hogy Svédország az előrejelzések szerint 2019-ben és 2020-ban meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (6) A háztartások korábban is magas eladósodottsága tovább nőtt. A háztartások adósságállománya 2018-ban 5,5 %-kal nőtt, elérve a GDP mintegy 88 %-át és a rendelkezésre álló jövedelem 186 %-át; ezek a mértékek az Unióban a legmagasabbak között vannak. Ez elsősorban a magas lakásárakhoz köthető nagyobb mértékű jelzáloghitel-felvétel és ezzel kapcsolatban a jelzáloghitelből finanszírozott lakásvásárlást ösztönző strukturális torzulások következménye. Svédország az elmúlt években számos makroprudenciális intézkedést hajtott végre: bevezette többek között a 2018 márciusa óta hatályos, a magas jövedelemarányos eladósodottságra vonatkozó szigorított jelzáloghitel-törlesztési szabályt, valamint 2019. szeptembertől megemelte a bankok anticiklikus tőkepufferét. Úgy tűnik azonban, hogy az eddigi szakpolitikai lépések általában véve korlátozott hatást gyakoroltak a jelzáloghitelezés növekedésére, és a lakástulajdont és a jelzáloghiteleket érintő adókedvezmények megreformálása érdekében nem születtek szakpolitikai intézkedések.

---

⁵ A Bizottság által a közös módszertannak megfelelően újraszámított, egyszeri és ideiglenes intézkedésektől mentes, ciklikusan kiigazított egyenleg.

- (7) A lakásárak 2017 végén csökkentek, és azóta nagyjából stabilak, ez a trend azonban számottevő áremelkedések hosszú időszakát követően állt be, és az ingatlanok továbbra is jelentősen túlértékeltek az alapvető gazdasági tényezőkhöz viszonyítva. Ennek fő kiváltó okai közé tartoznak a lakástulajdonnak kedvező és a hitelfelvételt előmozdító adókedvezmények, továbbá a kedvező hitelfeltételek és a még mindig viszonylag alacsony jelzáloghiteltörlesztési ráták. Bár a lakásépítés jelentősen megnőtt az utóbbi öt évben, a kínálat még mindig nem megfelelő, különösen ami a nagyvárosok környékén lévő megfizethető lakásokat illeti. Az új építésű lakások kínálata nem érte el az előre jelzett rövid távú igényt, mely a becslések szerint a 2018 és 2020 közötti időszakban évente mintegy 90 000 új otthonra tehető. E hiány olyan strukturális hatékonysági problémákhoz is kapcsolódik, mint például az építőipari ágazatban tapasztalható korlátozott verseny, ami a kisvállalkozások és a külföldi cégek piacra lépési akadályainak, továbbá annak a következménye, hogy a nagy ingatlanfejlesztők irányítani tudják az építési telkek piacát. A lakásállomány kihasználása nem hatékony. A lakásbérleti piacon a piaci ár alatti bérleti díjak maradásra sarkallják a bérlőket és „bennfentes-kívülálló” hatást eredményeznek. A saját használatú ingatlanok piacán a tökenyeresség-adók a lakástulajdonosok mobilitásának gátját jelentik. A lakáshiány megnehezíti az emberek számára a munkahelyváltást, és hozzájárulhat a generációk közötti egyenlőtlenséghez. A svéd hatóságok folytatják a 22 pontból álló lakóingatlan-építési terv fokozatos végrehajtását a lakásszektor hatékonyságának javítása érdekében. Eddig nem történtek konkrét szakpolitikai lépések a lakásbérleti piacra vonatkozó szigorú szabályok liberalizálására és a saját használatú ingatlanok tőkeadójának felülvizsgálatára, annak ellenére, hogy 2019 januárjában az új kormány terveket jelentett be az említett területek előkészítő vizsgálatokra épülő megreformálására.
- (8) Munkaerőhiány van kialakulóban néhány ágazatban, például az építőipar, az oktatás és az infokommunikációs technológiák ágazatában. A szakképzett humán tőke biztosítása elengedhetetlen a kutatás-fejlesztési beruházások és a digitalizáció támogatásához. Az oktatásba és a készségekbe – többek között a digitális készségekbe – irányuló beruházások hozzájárulnak majd az említett kihívások kezeléséhez. Az oktatási eredmények eddig valamelyest javultak, azonban az oktatási teljesítményt illetően széles és egyre növekvő szakadék figyelhető meg a különböző társadalmi csoportok között. A demográfiai változások a tanulók számának növekedéséhez vezetnek, ami súlyosbítja a jelenlegi tanárihiányt. A nem uniós migránsok és leszármazottaik helyzete, valamint a közelmúltban elfogadott programok nagyobb figyelmet igényelnek, mivel a külföldön született tanulók iskolai integrációja, valamint az alacsony képzettségűek és a nem uniós migránsok (elsősorban a nők) fenntartható munkaerőpiaci integrációja továbbra is kihívást jelent.

- (9) A közlekedési infrastruktúrába történő folyamatos beruházások hozzájárulhatnak a munkaerő mobilitásának javulásához, a regionális kohézió és a lakáspiac javításához, valamint előmozdíthatják Svédország hosszú távú termelékenységének növekedését. A kormány a 2018 és 2029 közötti időszakra szóló nemzeti infrastrukturális terv keretében jelentős beruházásokat jelentett be a közlekedési infrastruktúra terén a különböző közlekedési módok (különösen a vasút és a közút) korszerűsítése érdekében. A tervben nagyberuházások szerepelnek a vasúti rendszer fejlesztése, a közúti áruszállításról a vasútvonalakra történő átállás előmozdítása, és ezáltal a kibocsátások csökkentésének elősegítése érdekében. A kutatás-fejlesztési beruházások magas szintjének, a kedvező keretfeltételeknek és a szélesebb innovációs alapnak a fenntartása kulcsfontosságú ahhoz, hogy Svédország biztosíthassa innovációs vezetőként betöltött szerepét. Svédország innovációs modellje hagyományosan néhány, globálisan működő technológiai nagyvállalkozásra támaszkodott. Fontos lenne olyan környezetet teremteni, amely támogatja a kkv-k és az induló vállalkozások innovációs potenciálját is. Svédország innovációs kapacitását tovább lehetne javítani a tudományos élet és a kkv-k közötti fokozott együttműködéssel is.
- (10) A pénzmosás megelőzése kiemelt fontosságúvá vált Svédország számára az ország egyik legnagyobb pénzügyi intézményéhez kapcsolódó pénzmosási botrány miatt. A svéd és az észt pénzügyi felügyeletek közös vizsgálatot indítottak a lett és litván kollégáikkal együtt. Jóllehet Svédország pénzmosás elleni keretét 2017-ben megerősítették a pénzmosás elleni törvény hatálybalépésével, továbbra is fontos a keretben még meglévő hiányosságok folyamatos azonosítása és kiigazítása. Továbbra is vannak kihívások, a felügyeletnek további intézkedéseket és iránymutatásokat kell még elfogadnia az említett terület felügyeletének megerősítése érdekében. Az említett intézkedések elfogadását követően figyelmet kell fordítani azok eredményes végrehajtására.
- (11) Az uniós alapoknak a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó programozása elősegítheti az ajánlásokban megjelölt hiányosságok egy részének orvoslását, különösen a 2019. évi országjelentés D. mellékletében szereplő területeken. Ez lehetővé tenné Svédország számára, hogy az érintett ágazatok tekintetében a lehető legoptimálisabban használja fel az említett alapokat, a regionális különbségeket is figyelembe véve.

- (12) A 2019. évi európai szemeszter keretében a Bizottság átfogóan elemezte a svéd gazdaságpolitikát, és az elemzést közzétette a 2019. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a 2019. évi konvergenciaprogramot és a 2019. évi nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Svédországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Figyelembe vette nemcsak azoknak Svédország fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája vonatkozásában mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a leendő tagállami döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.
- (13) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2019. évi konvergenciaprogramot, és azt a véleményt fogalmazta meg, hogy Svédország várhatóan megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (14) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2019. évi nemzeti reformprogramot és a 2019. évi konvergenciaprogramot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1. ajánlás tükrözi, AJÁNLJA, hogy Svédország 2019-ben és 2020-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:
1. Kezelje a háztartások magas adósságállományához kapcsolódó kockázatokat a jelzáloghitelkamatok adóból való levonhatóságának fokozatos csökkentésével vagy a rendszeres ingatlanadók növelésével. Ösztönözze a lakásépítésbe való beruházásokat ott, ahol arra a legnagyobb szükség van, mindenekelőtt a lakásépítés strukturális akadályainak megszüntetésével. Javítsa a lakáspiac hatékonyságát, többek között a lakásbérleti díjak rugalmasabbá tétele, valamint a tőkenyereség-adó kialakításának módosítása révén.
  2. Összpontosítsa a beruházásorientált gazdaságpolitikát az oktatásra és a készségekre, valamint a kutatásra és az innovációra, továbbá folytassa a fenntartható közlekedéssel kapcsolatos beruházásokat a különböző közlekedési módok, különösen a vasutak korszerűsítése érdekében, a regionális különbségeket is figyelembe véve.

3. Biztosítsa a pénzmosás elleni keret eredményes felügyeletét és érvényesítését.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök
